

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавнич. Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ринку вулиця Фрічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

МИРОВОЙ ПРОТОКОЛ ПОГРЕБАНІЙ.

При кінці вересня 1924 р. Ліга Націй прийняла план чехословацького делегата Бенеша в справі примусової арбітрації, відомий загальною назвою як Женевський мирний протокол. План цей зводився до того, що кожний, спір між двома державами, який загрожував викликанням війни, має бути переданий до вирішення раді Ліги Націй і рішення ради має бути обов'язковим. Хоч автором плану був Бенеш, чехословацький міністер закордонних справ, то дійсними його творцями були Рамсей МекДоналд, голова тодішнього британського т. зв. робітничого уряду, та Едвард Ерйо, голова французького уряду. Особливо МекДоналд працював дуже багато в тому напрямку, щоб завести на світовий мир. Протокол мав піти під розгляд окремих держав, і як що потрібне число країн його ратифікувало би, тоді мала бути скликана всевітня конференція розроблення, а в слід за тим на світі мав запанувати мир. План, бачите, досить фантастичний, коли взяти під увагу, що ми живемо в капіталістичному світі, але такі наївні люде, як пацифіст Рамсей МекДоналд, вірили в його здійснення.

Та завдяка в мир тривала так довго, поки при владі в Англії був МекДоналд і його Партия Праці. Велика Британія є наймогутнішою державою в Європі і вона, разом з Францією та Італією, керує в дійсності всією політикою Ліги Націй. Коли в Англії прем'єром був МекДоналд, а в Франції Ерйо, і вони обидва виявилися великими сторонниками плану Бенеша в справі примусової арбітрації, то й Ліга Націй прийняла цей план. З упадком МекДоналда справа прийняла інший оборот. До влади в Англії прийшли реакціонери консерватисти, яким і не снилося докинувати те, що розпочав МекДоналд. В першій половині грудня минулого року скликало до Риму спеціальну сесію ради Ліги Націй, яка мала взяти під нагляд справу протоколу й поробити приготування до скликання міжнародної конференції розроблення. І хоч сесія ради скликано спеціально в цей час, то по мимо того про протокол нічого й не згадувало, бо на приватній сесії ради рішено сповнити просьбу британського делегата Чемберлейна й відложити справу протоколу до сніду сесії ради в березні 1925 р. Ця сесія якраз тепер відбувається в Женеві, в Швейцарії.

Хоч нема ще відомостей, що сталося з планом Бенеша на теперішній сесії ради Ліги Націй, то певним є, що той план вже погребаний. Про це свідчить ухвала британського кабінету, який поручив своєму делегатові на сесію ради, Чемберлейнові, відкинути план, про це пишуть явко всі газети й говорять публічно всі державні мужи.

Остен Чемберлейн, міністер закордонних справ Великої Британії, укладає також план, але не для заведення миру, лише для утворення нових союзів держав на випадок війни. План Чемберлейна включає Англію, Францію й Бельгію. Франція противиться йому, бо він не дає охорони для Польщі та малої антанті, які знаходяться під олією Франції. Лорд Балфор, другий англійський буржуазний політик, пропонує п'ятьдержавний союз, до якого мали би належати Британія, Франція, Бельгія, Італія й Німеччина. Франція відкидає цей план на тій самій підставі, що й план Чемберлейна. Німецький план забезпечення також виключає Польщу й Францію проти нього. Останній план є самої Франції і він включає всі європейські держави за винятком Радянського Союзу. Всі ці плани мають бути обговорювані на теперішній сесії ради Ліги Націй в Женеві і загальною увагою, що прийдє до компромісу між планом Бадфора а французьким планом. Компроміс буде того роду, що до союзу увійдуть Англія, Франція, Бельгія, Італія, Німеччина, Польща й Чехословацчина.

Як-б не було майбутнє угруповання держав, то певним є одне: всі ці плани не висувають миру, лише війну. Великі європейські держави забезпечують собі союзників на випадок нового великого конфлікту. Але й між самими великими державами, що творять ці союзи, себто Англією й Францією, нема також згоди. Франція не хоче оставити своєї вихованки Польщі та малої антанті, бо вони є її великою підмогою в Європі. Знову-ж Англія незацікавлена в піддержці Польщі та малої антанті, бо піддержуючи їх, вона тимсамим скріплює Францію проти себе.

Та в одному європейській імперіалістичній погоджуються, а це в відношенню до Радянського Союзу. Проти робітничо-селянської республіки дружно виступають як консервативний уряд Англії, так і французький уряд Ерйо, який мало-що не уважає себе соціалістичним. Англійський консервативний уряд, який повалив мирний план МекДоналда-Бенеша, широко працював над тим, щоб повторити всі можливі союзи проти Радянських Республік. Завдяки йому утворено протирадянський блок з балканських держав, який, що правда, оказується не дуже тривкий. Також під впливом англійського уряду утворено протирадянський союз з прибалтійських держав. Все це свідчить про те, що на випадок нової війни, без огляду на те між якими державами вона не почалася би, Радянський Союз буде мати проти себе буржуазну Європу.

Провал мирового протоколу Бенеша й творення нових союзів держав вказують на те, що в капіталістичному ладі робітничий клас завжди буде жити під загрозю війни і на поклик буржуазії буде примусово продавати свою кров за інтереси горстки капіталістів. Лише з поваленням капіталістичного ладу й заведенням робітничої влади в цілому світі — зможуть працюючі маси завести мир на землі.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ ВІДЛІЛУ СТОВАРИШЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ДІМ В ВІННІПЕГУ

Цим же раз подаємо до відома всім членам і членкиням вінніпегського відділу Стоваришення Укр. Роб. Дім, що ліквідаційні загальні збори відбудуться шні (в суботу, 14. березня 1925 року) в годині 2.30 по полудні в салі Укр. Роб. Дому. Зарад.

ПРОМОВА ТОВА. ПЕТРОВСЬКОГО НА ІV СЕСІЇ В.У.Ц.В.К.

На четвертій сесії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету дня 15. лютого 1925 р., тов. Петровський звернувся до членів В.У.Ц.В.К. зі слідуною привітальною промовою.

"Минулого місяця увесь Союз Радянських Республік шанув сумні роковини втрати Леніна. Після його смерті минуло рік. За життя його ми часто чули його живе слово й поради. Тепер, коли його нема, ми повинні частіше звертатись до його науки й книжок, щоб звідати брати все те, що потрібно надалі для нашої роботи.

Цей рік минув під знаком здійснення заповітів, що нам їх залишив великий учитель.

Цього року значно покращало наше міжнародне становище. Нас визнали могутні буржуазні держави. Що-дня ми перекоуємося, як ростуть любов і симпатії до нас трудящих мас усюго світу.

За цей рік ми досягли значних наслідків у внутрішній організації нашої держави. Тепер ми більше, ніж коли інше, звязалися з трудящими масами, притягаючи до державного будівництва все нові тисячі робітників і селян. Ми досягли кращої організації наших фінансів і чіткішої роботи державного апарату. Все це є здійсненням заповітів Леніна. Одночасно ми помічаємо, як

зростає самодіяльність широких мас людності. Недавно в цьому самому залі ми були свідками з'їзду людей науки й мистецтва й інших інтелігентських професій. Всі учасники з'їзду, починаючи з професорів і кінчаючи народним учителем глухого заукту, говорили нам про свою відданість робітничо-селянському урядові й про міцне єднання між ним і трудящими масами. Що до цього особливо виділилися з'їзду учителів. Він являв собою демонстрацію тісного єднання учительства з Радянською Владою й Комуністичною Партією.

На з'їзді учителів я мав за честь від імені уряду нагородити орденем трудового прапора одного народного учителя, що без перерви працював 40 років на ниві народної освіти. Цей учитель, відповідаючи на привітання уряду, звернувся до учасників з'їзду і сказав: "Товариші, народні учителі, йдїте за заповітами Леніна й виконуйте їх — ліквідуйте неписьменність і малописьменність".

Учительство, як показав нам з'їзд, іде по слідах Леніна і нам треба що раз більше вивчати особу і життя нашого проводиря. Треба досягти, щоб широкі міліоніи маси розуміли справи Леніна, нашої революції й її світові перспективи".

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА І РОБКОРИ.

В одному з минулих чисел "У.Р.В." вміщена була кореспонденція з Радянської України т. І. Ткачука про "Нові сили в радянському будівництві". Тими новими силами є там "робкори" і "селькори" (робітничі і селянські кореспонденти), що стало пишуть до газет про життя в фабриках, заводах, кооперативах, на селах. Пишуть вони про успіхи, про недостачі, викривають здеки неманів, куркулів, попів і навіть тих представників місцевої влади, що з цими паразитами заходять та ділають на шкоду будівничим верствам робітництва й селянства.

Ці дописи кореспондентів в радянській пресі не проходять незамітно. На них звертає увагу вища влада і переводить інвестиції. На ІV сесії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Народний Комісар Юстїїні т. Скрипник сказав, що радянська прокуратура зробила в 1924 році 9,879 розсліжень на підставі дописів робітників, селянських і воєнських. Радянські газети віддають робітничим майже цілу сторінку, скорочуючи одночасно дописи до мінімуму.

Будучи новою творчою силою в радянському будівництві, робітничі одночасно популяризують газету серед широких мас робітництва і селянства. Бо коли є щось в газеті написане про село чи фабрику та про добрі, чи недобрі порядки в них, тоді та газета йде в даному селі чи фабриці з рук до рук. Тому в Радянських Республіках останніми часами звернули на робітничі дописи дуже велику увагу. Часто відбуваються робітничі окружні або краєві з'їзди, і спеціальні курси журналістики, на яких учать як писати і т. ин. (Селянськими кореспондентами на Україні заопікується спілка селянських письменників "Плуг", а робітничими спілка пролетарських письменників "Гарт").

Тепер ми запитаємо себе: чи тільки радянській пресі потрібні робітничі дописи? (Ну, а коли не помістять і не відпишете, значить — нема правди на світі.) Попри ці негативні сторони робітничих дописів, розуміється, є і позитивні. У нас є робкори, які за останні роки гарно вправились писати і вміють описати події та висловити свою думку на них досить вдоволя-

РОБІТНИЧІ ЗАВОРУШЕННЯ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Мітинг протесту Комуністичної Партії.

Чеська Комуністична Партия організувала в Празі мітинг протесту проти дорожничі, вимагаючи підвищення заробітної платні. На мітингові зібралось 15.000 робітників. З промовами виступили голова ЦК компартії Гаген і голова загального державного робітничого комітету Кольський. Промовці підкресливали небажання й нездатність урядової коалїції боротись за дорожничю та спекуляцію й підкресливали конечну потребу єдиного, фронту трудящих для завоювання влади.

Полїція страїє в робітничо-демонстрації.

Після мітингу робітники вчолї з послами-комунїстами, співаючи революційні пісні, рушили вулицями міста й, протримавшись кризь поліцейський кордон, вийшли на головну площу. Полїція вистрїлила з бравнінгів у товпу. Манїфестанти боронилися каміннями та дошками, але їх розігнали загоми жандармерї, кїнної і пішої полїції та салдат.

За поліцейським звідомленням, поранено 8 манїфестантів і по-над 30 полїцаїв. Заарештовано 30 осіб.

Газета "Лїдові Новїні" повідомляє, що праявка залога була напоготові до бою, а військові загоми були поставлені в державних установах. Уночі військові патрулі розшукували салдатів, які залишили казарми, щоб не брати участі в розстрілі робітників.

Вїдозва ЦК. Компартії.

ЦК чеської компартії вїдав до трудящих вїдозву, де говорїться:

"Згодуїдним масам уряд вїдповїв кулями. — Робітники не дадуть залаякати себе. 15-го лютого ЦК організує манїфестацію протесту проти розстрілу робітників. Геть коалїцію, хай живе робітничо-селянський уряд!"

Засїдання парламенту почалося півгодинною обструкцією комунїстів, що протестували проти вчинків полїції. Багато послів комунїстів виключено з засїдання. Після того, як послї вїдмовилися залишити салю, викликано 50 полїцаїв і ті силоміць виводили комунїстичних послів. Засїдання припинилося.

Декларация прїєрау.

Заступник прїєрау в Чехословаччині Стрїбнїй прочитав у парламентї урядову декларацию про заходи боротьби з дорожничю та про сутїчності полїції з робітничими організаціями.

Декларация заявляє, що уряд вїдповїдальність за кров робітників — жертв сутїчки. Орган компартії "Руде Право" повідомляє, що голова компартії Чехословаччини Гаген, якого полїція побила під час демонстрації, серїозно захорїв.

БЕЛЬГІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВИБОРІВ.

Бельгійська Комуністична Партия вїробила програм, з яким вона виступить на виборів.

Програм цей висуває, між иншим вимоги: визнання С.Р. С.Р. де-юре, анулювання військових боргів, евакуації окупованих округів, боротьби проти плану Доса.

Вгалузі внутрішньої політики програм висуває кілька вимог що до перїгляду податкової системи, боротьби з дорожничю та житловою кризою й проголошення незалежності торгу.

Компартия заявляє також, що вона використає виборчу кампанію для всебічної пропаганди програми Комінтерну.

РЕФОРМІСТИ ВИКЛЮЧАЮТЬ КОМУНІСТІВ З ПРОФСПІЛКИ.

Рада реформістської профспїлки бельгійських залїзничників ухвалила за підтримкою бельгійської соціалїстичної партії резолюцию, що передбачає виключення комунїстів з спілки й заборонне, загрожує виключенням, будь-яку криїтку діяльності профспїлчанських провідирів та опозицію проти їхніх постанов.

АРЕШТИ КОМСОМОЛЬЦІВ.

В Лодзі полїція заарештувала 8 комсомольцїв, у яких, ніби то, знайдено заборонену літературу. Арешти комунїстів переведено також у Катовичах.

РІЖНІ ВІСТІ.

СЛІДУЮЧА СЕСІЯ Ц.В.К. С.Р. С.Р. ВІДБУДЕТЬСЯ НА УКРАЇНІ.

У розмові з представником Роста голова Центрального Виконавчого Комітету Союзу Радянських Республік т. Нарїманов з приводу сесії Ц.В.К. С.Р. С.Р. у Тїфлісі, сказав:

"Це має велике політичне значіння. Цим здійснюється постановою уряду про те, щоб сесія скликали в незалежних наших республіках". Далшю сесію гадається скликати на Україні, потім сесія відбудуватиметься в Білорусї т. д. Скликанням сесії в різних республіках Радянського Союзу мається на увазі, по-перше, безпосередньо ознайомити членів Ц.В.К. С.Р.С.Р. із життям та потребами, а по друге, — наблизити центральну владу до місцевості.

Робота сесії покаже населенню окремих республік, що ми не словами, а ділом здійснюємо засади самовизначення національностей, справді даємо можливість відсталим народам всебічно розвивати економічні й культурні сили.

Найвищі урядові органи, ознайомившись на місці з життям трудящих народів С.Р.С.Р. матимуть можливість іше краще вирішувати завдання, що стосується їх розвитку.

"ГОЛОДІВКА МОВЧАННЯ" РУМУНСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Телеграма з Вїдні з 17. лютого доносить, що румунські комунїсти, що сидять у тюрмі у Жїлаві й голодують уже кілька тижнів, вїдмовилися тепер також і вїд води й оголошили "страїк мовчання". Стан деяких заарештованих, що голодують уже четвертий тиждень, надзвичайно критичний.

Уряд дав наказ про штучне кормлення увязнених і разом з тим вїд впливом вражіння, викликаного в громадській опїнії голодівкою, дав розпорядження звільнити з тюрми арештованих жїнок Фїліпович, Дїшур і Паукер, а також про прїскорення розгяду справ інших арештованих.

ПОЛЬСЬКІ С.-Г. РОБІТНИКИ ВИМАГАЮТЬ ПОЛІПШЕННЯ УМОВ ПРАЦІ.

У Польщі відбулися зїзди сїльсько-господарських робітників. Ухвалено постановою оголошити загальний страїк, як що помїщення не приймуть звїльнення батраків (тепер маси звільняють сїльсько-господарських робітників), не підвищать заробітної платні, а також не дадуть батракам права вільного помолу.

Резолюция містить погрозу на адресу уряду надати страїковї політичного характеру, як що уряд втрутїться в конфлікт та підтримуватиме помїщників.

АРЕШТИ КОМУНІСТІВ.

За два дні 15. і 16. лютого у Варшаві арештовано понад 30 осіб, запідозрених у комунїстичній діяльності.

ЗА ПРИМІРОМ МУСОЛІНІ.

Рада нац.-дем. партії в Польщі ухвалила резолюцию, де вимагає змінити виборчу систему в Польщі на зразок Мусолїні.

Цей проект скеровано переважно проти національних меншостей та комунїстів.

Українська робітнича преса є ознака сили і свідомості робітництва. Памятайте про пресовий фонд і відновлення передплати!

РЕФЕРАТ ТОВА. М. ІРЧАНА.

На запрошення робітничої організації при Укр. Роб. Домі в Вїннїпегу на Шевченківській концертї в недїлю, ввечерю, 15. березня (марта), т. М. Ірчана вїголосить реферат на тему:

"ЯК РОЗУМІТИ ТВОРИ ШЕВЧЕНКА".

Просїмо шановних гостей про можливість лишати діти дома, бо вони концертї не слухають, а своїм неспокійним поведінням перешкаджають слухати другим.